

ALBANIA - chronologia 1985 - 2016

Republika e Shqipërisë (Republika Albanii)

Powierzchnia: 28 748 km²

Liczba ludności: 2,893,005 (styczeń 2015) – 140. miejsce na świecie.

Prezydent (od 2012, kadencja: 5 lat): Bujar Nishani (Partia Demokratyczna Albanii).

Premier (od 2013, kadencja parlamentu: 4 lata): Edi Rama (Partia Socjalistyczna Albanii).

PKB – 14,52 mld USD (2015).

Opracowała: Marta Kolczyńska, **uzupełnili:** Wolha Puchouskaja, Marius Tărița, Maciej Wapiński (2012), Iurji Wołoszyn (2016).

1985

Stan opozycji: brak opozycji z powodu drastycznych represji; nawet jednostkowe próby sprzeciwu, jeśli się zdarzały, nie docierały do opinii publicznej. Szacowana liczba represjonowanych to 700 tys. (na 3 mln ludności). Jedyne próby kontestacji władzy Hoxhy, ale nie systemu, wychodziły z partii komunistycznej i aparatu bezpieczeństwa – jedynych zorganizowanych grup i elity społeczeństwa albańskiego. Społeczeństwo nie dysponowało grupami, które mogłyby występować w jego interesie, ani kadrami politycznymi.

Marzec 1985: zwrot w polityce zagranicznej – wyjście z izolacji – rozmowy z Wielką Brytanią, we wrześniu Tiranę odwiedził wiceminister spraw zagranicznych Francji.

11 kwietnia 1985: śmierć Envera Hoxhy, który już od pewnego czasu nie kontrolował całkowicie sytuacji, pozwalając Remizowi Aliji na przejmowanie niektórych swoich funkcji.

13 kwietnia 1985: Ramiz Alija został pierwszym sekretarzem Albańskiej Partii Pracy – Partia e Punës të Shqipërisë – PPSH.

Sierpień 1985: spotkanie Aliji z pisarzami w Korczy – pierwszy sygnał zmian – zapowiedź liberalizacji w literaturze.

1986

Styczeń 1986: ograniczona amnestia.

Marzec 1986: odsunięcie Nexhmije Hoxhy (wdowa po Enverze) od rzeczywistej władzy; została mianowana na stanowisko przewodniczącej Frontu Demokratycznego, instytucji w istocie dekoracyjnej.

3-8 listopada 1986 : na IX zjeździe Albańskiej Partii Pracy członkami Politbiura zostali ludzie Aliji: Besniku Bekteshi, Foto Çami i Prokop Murra, zaś kandydatami: Vangjel Çërava, Pirro Kondi i Kiço Mustaqi. Alija przyznał, iż plan pięcioletni (1980-1985) załamał się i nie będzie wykonany oraz zapowiedział uznanie pierwszeństwa w rozwoju przemysłu lekkiego i spożywczego, co zawsze w komunizmie było oznaką odwilży.

1987

Luty-kwiecień 1987: Wprowadzenie gospodarki paralelnej do kołchozowej: obietnica Aliji, że brygady produkcyjne w kołchozach będą mogły mieć odtąd własne stada i sprzedawać nadwyżki na rynku; zachęcanie do występowania o działki przyzagrodowe i rozpoczęcia prywatnej hodowli. (Za Hoxhy 98% ziemi należało do państwa lub spółdzielni produkcyjnych, a działki przyzagrodowe zlikwidowano).

Październik – listopad 1987: wizyty Hansa Dietricha Genschera (RFN), Franza-Josefa Straussa oraz układ o pomocy w wysokości 6 mln DM.

1988

Umowa o handlu przygranicznym z Grecją, ustanowienie połączenia promowego między Korfu i Sarandą.

Wrzesień 1988: Ramiz Alija zapowiedział zmiany demokratyczne, zaczęto organizować otwarte zebrania partyjne i zachęcać członków partii do krytyki.

Masowa czystka w aparacie partyjnym: wymieniono funkcjonariuszy odpowiedzialnych za politykę kadrową, szefów biur wydających zezwolenia na zamieszkanie, pracę i zameldowanie, którzy piastowali swoje stanowisko dłużej niż 5 lat (czyli prawie wszystkich). Wprowadzenie zasady rotacji co 5 lat.

1989

Luty 1989: na VII Plenum CK APP po raz pierwszy po śmierci Envera Hoxhy zapadły duże zmiany w wyższym kierownictwie partii. Częściowo był zmniejszony Sekretariat CK APP.

Wrzesień 1989: VIII Plenum CK APP dyskutowało "o dalszym umocnieniu partii oraz udoskonaleniu jej pracy pod względem potrzeb czasu". Zniesiono Ministerstwo Energetyki, jego funkcje przekazane Ministerstwu Przemysłu i kopalni.

Wrzesień 1989: opublikowanie książki Neshata Tozaja pt. „Thikat” („Noże”) - potępienie procesów politycznych, przeciwstawienie „złej” bezpiece „dobrą” partię. Tozaj (oficer Sigurimi) natychmiast uzyskał poparcie czołowego partyjnego pisarza należącego do kręgu Hoxhy, Ismaila Kadare.

Koniec 1989: zamieszki w Tiranie i Vlorze. Pięciu młodych Albańczyków skazano na karę śmierci za rozpowszechnianie ulotek oraz wzywanie do demonstracji.

31 grudnia 1989: przywódca partii i głowa państwa Ramiz Alia ogłosił w noworocznym przemówieniu, że Albania pozostanie na drodze do socjalizmu.

1990

3 stycznia 1990: przebywający na emigracji spadkobierca albańskiego tronu, Leka I Zogu, nawołuje obywateli Albanii do wzięcia przykładu z Rumunii i przeciwstawienia się reżimowi.

11 stycznia 1990: z Tirany do Szkodry wysłano oddziały wojska aby stłumić demonstracje, których uczestnicy domagali się żywności i demokracji.

18 stycznia 1990: IX Plenum KC PPSH - Alija zapoczątkował program reform politycznych i ekonomicznych zapowiadając otwarte zebrania partyjne, rywalizację przy doborze kadr,

zatwierdzanie dyrekcji przez robotników, ograniczenie liczby kadencji, decentralizację ekonomiczną i samorządową, prawo do sprzedaży nadwyżek przez spółdzielnie, zezwolenie na prywatną hodowlę. Alija: „brak partii politycznych nie oznacza braku demokracji”, zaś system wielopartyjny zdestabilizowałby Albanię.

Styczeń 1990: demonstracje w Szkodrze zmuszają władzę do ogłoszenia stanu wyjątkowego.

15-23 lutego 1990: członkowie rządu po raz pierwszy mówią o reformowaniu komunizmu.

16-17 kwietnia 1990: X Plenum KC PPSH - prawo podróżowania za granicę dla obywateli, zniesiono karę śmierci dla uciekinierów oraz zakaz propagandy religijnej, ustanowiono ministerstwo sprawiedliwości, zapowiedź reform gospodarczych, normalizacji stosunków z USA i ZSRR, i poprosił o przyjęcie do KBWE. Alija po raz pierwszy mówił o demokratyzacji, a KC zaakceptowało „demokratyzację” w gospodarce.

Kwiecień 1990: Gramoz Pashko został szefem komisji reformy ekonomicznej, wstąpił do partii. Znalazł się wśród intelektualistów partyjnych wybranych wiosną 1990 przez Aliję do rozmów z dziennikarzami zachodnimi.

8 maja 1990: ustawa o prawie do paszportu i podróży za granicę (z wyjątkiem osób «zagrożających wewnętrznemu lub zewnętrznemu bezpieczeństwu państwa»), odebrano władzom lokalnym prawo do deportowania całych rodzin, zniesiono kary za „propagandę religijną” i zmniejszono liczbę przestępstw podlegających karze śmierci oraz przyjęto ustawę o adwokaturze (zawód zlikwidowano w 1967) i powołano ministerstwo sprawiedliwości (zlikwidowane w 1966). Jednocześnie z Konstytucji zniknął zakaz zaciągania kredytów zagranicznych.

1 lipca 1990: policja rozbiła demonstracje w Tiranie, Szkodrze, Sarandzie, zabito 35 osób.

Wydano dekret o warunkach demonstracji i zgromadzeń w miejscach publicznych, zakazano ich jeśli «zmierzają do obalenia ustroju państwowego i społecznego» lub «narażają cześć i autorytet państwa». Nadal istniały więzienia polityczne w Tarovik, Burrel, Tiranie, Kosove, oraz obozy pracy w Spac, Bulqize, Ballsh, Sarandzie, Gjirokastrze i Qafe e Baryt.

2 lipca 1990 – początek szturmów na ambasady - pierwsza setka uciekinierów schroniła się w ambasadzie włoskiej, francuskiej i niemieckiej. Kraj ostatecznie opuściły 4 794 osoby. Uciekinierzy opanowali statek w Durres i doszło do walk z policją. Sigurimi pojawiła się na ulicach Tirany i wprowadzono częściowo stan wyjątkowy. Wydano dekret zapewniający, iż uciekinierzy nie będą prześladowani, a kto chce opuścić kraj, dostanie paszport.

Kryzys ambasad – pozwolił na usunięcie ludzi Hoxhy oraz oznaczał koniec jego spuścizny. Pierestrojka, główny cel Aliji, triumfowała.

Połowa 1990: uformowała się studencka grupa Azema Hajdariego z Tropoja (miasto Berishy) - pedagodzy Uniwersytetu i agenci Sigurimi - ruch studencki był kontrolowany przez nadal sprawną Sigurimi.

Sierpień 1990: rząd znosi monopol na handel zagraniczny, otwiera rynek albański dla towarów zagranicznych.

Sierpień 1990: spotkanie Aliji z intelektualistami – Berisha wypowiadał się na temat mediów. Alija przedstawił wówczas koncepcję „pluralizmu idei” bez pluralizmu partii politycznych; stanowiła ona powielenie słoweńskiego „pluralizmu interesów” France Bučara z 1982

powtórzonego przez Kučana w 1988.

Wrzesień 1990: wizyta Aliji w USA i siedzibie ONZ, spotkanie się z emigrantami, członkami Balli Kombëtar i Legaliteti w Nowym Jorku i Bostonie. Aliji dano wtedy jasno do zrozumienia, że dopóki nie zdemontuje systemu Hoxhy, nie może liczyć na żadną pomoc.

13 listopada 1990: uchwalenie ordynacji wyborczej zezwalającej na kandydowanie osób popieranych przez grupę co najmniej 300 wyborców, co odpowiadało mniej więcej ordynacji wyborczej zastosowanej w ZSRR w wyborach parlamentarnych w marcu 1990, w republikach zachodnich.

18 listopada 1990: w „Zëri e Popullit” Berisha twierdził, iż pluralizm idei bez alternatywnych organizacji jest bezwartościowy;

Listopad 1990: powstawały Komitety Pluralizmu, które potem przekształciły się w lokalne organizacje Partii Demokratycznej.

9-14 grudnia 1990: studenci strajkują na ulicach z hasłami dymisji rządu. Ramiz Alia spotyka się ze studentami, potwierdza utworzenie niezależnych partii politycznych. Protest studentów nabrał charakteru politycznego - okrzyki na cześć Gorbaczowa, ale też Ramiza Aliji. Szef MSW Hekuran Isai kazał policji zaatakować studentów; byli pobici, kilku studentów aresztowano.

11 grudnia 1990: na posiedzeniu KC postanowiono nie używać siły i przyjęto uchwałę o możliwości utworzenia «politycznych organizacji niezależnych w zgodzie z obowiązującym ustawodawstwem» wraz z prawem zgłaszania kandydatów w wyborach, przyjęto dymisję 5 z 11 członków Politbiura, a do rządu wprowadzono 39 letniego Fatos Nano, doradcę ekonomicznego KC, który zawdzięczał swą karierę Nexmiję Hoxha, ale zmienił promotora na Ramiza Aliję.

12 grudnia 1990: powstanie pierwszej partii opozycyjnej "Partia Republikańska Shqipërisë" (PDS, "Demokratyczna partia Albanii").

21 grudnia 1990: zburzenie pomnika Stalina w centrum Tirany.

21-22 grudnia 1990: na konferencji krajowej PPSH Nexhmije Hoxha musiała podać się do dymisji ze stanowiska przewodniczącej Frontu Demokratycznego; zastąpił ją premier Adil Çarçani, co zapowiadało jego usunięcie ze stanowiska szefa rządu. Jednocześnie doszło do zmian w Politbiurze; wreszcie udało się z niego wyrzucić dwu członków: Simona Stefaniego i Lenkę Çuko oraz dwu kandydatów: Pirro Kondi, szefa organizacji partyjnej stolicy i Qiriako Mihali. Do sekretariatu wszedł popierający zmiany Spiro Dede. Oznaczało to ostateczny cios dla przeciwników Aliji, miał on jednak zapłacić również utratą dwu swoich ludzi: Muho Asllaniego i Foto Amigo.

29 grudnia 1990: PDS otrzyma zezwolenie na druk swojej gazety. Specjalna komisja parlamentarna przygotowuje projekt konstytucji. Wybory parlamentarne wyznaczono na luty następnego roku.

1991

5 stycznia 1991: amnestia 202 więźniów, aresztowanych za propagandę oraz agitację przeciw władzy. 12 marca ogłoszona ogólna amnestia.

5 stycznia 1991: ukazuje się pierwszy numer organu PD „Rilindja Demokratike” („Odrodzenie

Demokratyczne”). Jego redaktorem naczelnym jest Frrok Çupi (TW), autor odważnych artykułów krytykujących członków Politbiura.

8 stycznia 1991: ustawa zezwalająca zagranicznym bankom na działanie w Albanii, prośba o przyjęcie do MFW.

Styczeń 1991: powstała Partia Republikańska - pisarz Sabri Godo i Vangjush Gambeta (15 lat w internowaniu). Partia była powiązana z funkcjonariuszami komunistycznymi, sam Alija pomógł w wyborze Godo przewodniczącym partii. Godo z kolei rzucił publicznie ideę prezydentury, która stanowiła główny punkt programu Aliji.

22-24 stycznia 1991: masowe demonstracje. Tysiące Albańczyków uciekają do Grecji i Włoch.

22 lutego 1991: po dymisji gabinetu Çarçaniego premierem zostaje reformator Fatos Nano.

23 marca 1991: założenie Partii Socjaldemokratycznej przez ludzi Aliji - Skëndera Gjinushiego i Lisenę Bashkuriego, byłego sekretarza KC ds. Młodzieży i szefa Komsomołu. Odkryło się jednak za późno, żeby mogła wziąć udział w wyborach zaplanowanych na 31 marca 1991, Gjinushi kandydował więc z listy partii komunistycznej.

31 marca/7kwietnia 1991: pierwsze od 1920 r. wolne wybory zgodnie z ordynacją większościową (parlament = 250 posłów). Frekwencja wyniosła 98,9%. Wygrali komuniści z 57% głosów (169 miejsc na 250) głównie dzięki poparciu w miasteczkach i na wsi. Partia Demokratyczna uzyskała 39% głosów (75 mandatów), a głosowano na nią zwłaszcza w miastach. Partia Greków Omonia zajęła 5 miejsc w parlamencie, a Narodowy Komitet Weteranów – jedno.

29 kwietnia 1991: w porozumieniu z opozycją uchwalono Ustawę Tymczasową zamiast Konstytucji, która wprowadzała pluralizm polityczny, prawo do własności prywatnej, strajku, demonstracji, emigracji, z nazwy usunięto termin „Socjalistyczna Ludowa”, zakazano działalności partyjnej w MON, MSZ, MSW i ministerstwie sprawiedliwości, a parlamentowi podporządkowano radio, TV i Albańską Telegraficzną Agencję (ATA), a co najważniejsze zamiast Prezydium Zgromadzenia Narodowego ustanowiono urząd prezydenta wybieranego przez 2/3 (167 posłów) na 5 letnią kadencję przy czym nieco ograniczono jego władzę.

30 kwietnia 1991: przy bojkocie posłów PD, parlament wybrał Ramizę Aliję na prezydenta 172 głosami; jednocześnie Alija zrezygnował ze wszystkich funkcji partyjnych. Po rezygnacji Aliji partię kierowało trzech sekretarzy, w tym Spiro Dede i Xhelil Gjoni. Na premiera wybrano Fatosę Nano.

Maj 1991: strajk generalny - Niezależne Związki Zawodowe żądały podwyżki od 50-100%, 6 godzinnego dnia pracy i ukarania winnych za zabicie demonstrantów w Szkodrze. Równocześnie górnicy ogłosili strajk głodowy.

29 maja 1991: wielka demonstracja w Tiranie; spalono klub oficerów MSW i raniono 35 policjantów - do 4 czerwca strajkowała większość kraju.

4 czerwca 1991: porozumienie z opozycją co do powołania rządu koalicyjnego i rozpisania przedterminowych wyborów w maju lub czerwcu 1992 roku. Fatos Nano podał się do dymisji. Ustalono, że ministrowie rządu koalicyjnego nie będą mogli zasiadać w następnym gabinecie i muszą wystąpić ze swych partii, co rzecz jasna nie miało żadnego znaczenia. Ideę rządu koalicyjnego wysunął tym razem Sabri Godo, jak tłumaczył, by uniknąć wojny domowej.

Faktycznie była to realizacja planów Aliji. Utworzenie rządu koalicyjnego dało początek zachodniej pomocy gospodarczej.

10-13 czerwca 1991: X Kongres PPSH. Zerwano z tradycją Hoxhy, potępiono zmarłego wodza, odrzucono marksizm-leninizm. Zamiast KC utworzono 81-osobowy Komitet Dyrektorów; jego przewodniczącym został Fatos Nano, który był teraz czołowym reformatorem. W miejsce Politbiura powstało 19-osobowe Prezydium. 9 byłych członków Politbiura, w tym Nexhmije Hoxha, wyrzucono z partii. Zmieniono nazwę partii na Albańską Partię Socjalistyczną.

Lipiec 1991: rozwiązanie Sigurimi i utworzenie w to miejsce Narodowej Służby Informacji (z oficerów Sigurimi); szefem został Irakli Kocollari, poprzednio oficer na placówce w Atenach. NSI przejęła 30% byłych pracowników Sigurimi.

Sierpień 1991: 18 000 Albańczyków dostaje przez Adriatyk do Włoch, żeby prosić o azyl polityczny, w większości bezskutecznie. Parlament wydaje ustawę, która zezwala na prywatną własność, zagraniczne inwestycje oraz prywatne czynność zawodową robotników.

1 września 1991: włoskie oddziały wchodzą do kraju w ramach pomocy nadzwyczajnej dla ustanowienia porządku.

Wrzesień: pogarszają się stosunki z Serbią oraz federalnym rządem Jugosłowiańskim z powodu uznania przez Albanię niepodległości Kosowa.

4 grudnia 1991: aresztowanie Nexhmije Hoxhy pod zarzutem defraudacji i nadużyć władzy.

6-16 grudnia 1991: Demokratyczna Partia wycofuje swoich ministrów z rządu zarzucając komunistom blokadę reform. Premier Bufi podaje się do dymisji. Alija powołuje nowy rząd na czele z Vilsonem Ahmetim i wyznacza nowe wybory na marzec 1992.

19 grudnia 1991: komisja wykonawcza Komisji Europejskiej ogłasza nowy plan pomocy żywnościowej dla Albanii, która miałaby otrzymać produkty o wartości 45 mln USD.

1992

1992: powstanie Fundacji Otwartego Społeczeństwa dla Albanii (Open Society Foundation for Albania) George'a Sorosa.

24 lutego 1992: Grecy założyli Partię Stowarzyszenie Praw Człowieka (Partia Bashkimi për të Drejtat e Njeriut) na czele z Vasilem Melo, antykomunistą pozostającym w bezpośrednim kontakcie z Atenami.

4 lutego 1992: uchwalono nową ordynację przewidującą głosowanie w 100 okręgach jednomandatowych o równej liczbie mieszkańców, 4% próg wyborczy, wymóg zarejestrowania kandydatów w minimum 33 okręgach znajdujących się co najmniej w 9 dystryktach administracyjnych, jako warunek udziału w proporcjonalnym podziale 40 miejsc na listy partyjne. Liczba mandatów miała być proporcjonalna do liczby głosów oddanych na daną partię. W przypadku 40 mandatów proporcjonalnych system penalizował ugrupowanie, które zdobyło najwięcej mandatów większościowych i nagradzał partię, która wprawdzie zdobyła dużo głosów ale poniżej 50% plus 1 koniecznych dla uzyskania mandatu większościowego.

26 lutego 1992: premier Vilson Ahmeti wezwał armię do interwencji by «przywrócić porządek i przeszkodzić w szerzeniu się przemocy na inne regiony kraju».

22 / 29 marca 1992: wybory parlamentarne

- PD (62%, ponad 1 mln głosów) - 90 mandatów większościowych + 2 proporcjonalne = 92,
- Partia Socjalistyczna – postkomuniści - (26%, 433 tys.) – 6 + 32 = 38,
- greckie Stowarzyszenie na rzecz Praw Człowieka - 2,
- PR - 1,
- Partia Socjaldemokratyczna – postkomuniści - (4,3%, 73 tys.) – 1 + 6 = 7.

Alija podaje do dymisji ze stanowiska prezydenta. Aleksandër Meksi zajmuje fotel premiera.

8 kwietnia 1992: parlament przyjął ustawę wzmacniającą uprawnienia prezydenta.

9 kwietnia 1992: parlament wybrał na prezydenta Sali Berishę (96 za, 44 przeciw).

Połowa września 1992: były komunistyczny prezydent Ramiz Alija został umieszczony w areszcie domowym. Wraz z 18 innymi przywódcami komunistycznymi zarzucono mu m.in. korupcję.

20 września 1992: w Tiranie grupa byłych członków Partii Demokratycznej opowiadająca się za szybką integracją z Europą założyła „Partię Sojuszu Demokratycznego”.

30 września 1992: w przemówieniu na Zgromadzeniu Ogólnym ONZ w Nowym Jorku albański premier Aleksander Meksi nazwał serbski nacjonalizm odpowiedzialnym za konflikty w byłej Jugosławii. Albania szczególnie zaniepokojona była o losy Albańczyków w Kosowie i Macedonii.

7 października 1992: niedaleko Szkodry znaleziono 6 masowych mogił z szczątkami 2000 ciał.

16 grudnia 1992: W Londynie Jacques Attali prezes Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oświadczył na konferencji prasowej, że Albania otrzyma pożyczkę w wysokości 10 mln USD na rozwój sieci telefonicznej, co ma się przyczynić do przyspieszenia reform i ogólnego ekonomicznego rozwoju kraju.

16 grudnia 1992: Albania składa wniosek o wstąpienie do NATO

1993

27 stycznia 1993: w pierwszym procesie członka byłego kierownictwa partii komunistycznej Nexhijme Hoxha została skazana na 9 lat więzienia za nadużywanie władzy oraz nieprawidłowe wykorzystanie funduszy państwowych

25 czerwca 1993: Albania deportowała Prawosławnego Greckiego kleryka, na co Grecja odpowiedziała odesłaniem 1000 nielegalnych albańskich imigrantów. Na początku lipca grecki premier Constantine Mitsotakis powiedział, że warunkiem dla poprawy stosunków między krajami jest przywrócenie przez Albanię kleryka oraz poprawa sytuacji żyjących w Albanii Greków.

28 lipca 1993: parlament odebrał immunitet byłemu premierowi (1991) i przewodniczącemu PPSH Fatosowi Nano.

31 sierpnia 1993: wizyta w Albanii byłego amerykańskiego prezydenta Jimmy'ego Cartera,

który w przemówieniach podkreślał znaczenie prywatnych mediów. Ówczasie Albania tylko jedno, państwowe radio i telewizję.

20 września 1993: Mihalís Papaconstantínou - Minister Spraw Zagranicznych Grecji ogłosił protest przeciw zamknięciu szkół w trzech miastach albańskich, w których głównie uczyły się greckie dzieci. Reakcją Aten było odesłanie ok. 2000 albańskich imigrantów.

10 listopada 1993: według Instytutu Statystyki w Tiranie w Albanii było ok. 437 000 (44,5%) bezrobotnych.

13-15 listopada 1993: wizyta w Albanii greckiego Ministra Spraw Zagranicznych Karolosa. Albania zgadza się przyznać większe prawa mniejszości greckiej mieszkającej na południu Albanii (60 000 wg danych albańskich, 400 000 wg greckich). Komisja dwustronna ma rozwiązać problem 150 000-200 000 Albańczyków nielegalnie mieszkających w Grecji.

19 listopada 1993: albański król Leka I wraca z wygnania, ale zmuszony jest opuścić kraj już na drugi dzień.

1994

Początek stycznia 1994: sąd w Tiranie skazał w sumie na 63 lata dziesięciu byłych komunistycznych działaczy, wśród nich trzech byłych wice-premierów oraz byłego Ministra Obrony, zarzucając im wykorzystanie w celach prywatnych 15 mln dolarów.

18 stycznia 1994: uwolniono ceny na podstawowe produkty, a dwukrotnie podniesiono ceny leków, benzyny oraz czynsze.

Luty 1991: Albania jako jeden z pierwszych krajów w Europie Wschodniej została członkiem programu NATO „Partnerstwo dla Pokoju”.

3 kwietnia 1994: sąd w Tiranie skazał Fatosę Nano, lidera opozycyjnej PPSH (była Partia Komunistyczna) na 12 lat więzienia. Zarzucono mu nielegalne wzbogacenie i fałszerstwo dokumentów.

10 kwietnia 1994: zbrojny napad na albańskie koszary Peshkepi na granicy z Grecją. Trzech żołnierzy zostało zabitych, dwóch rannych. Grecka podziemna organizacja „Wyzwoleńczy Front Północnego Epiru” wzięła na siebie odpowiedzialność. Około 30 000 uczestniczyło w pogrzebie żołnierzy. Znowu pogarszają się stosunki między Albanią i Grecją.

14 kwietnia 1994: wizyta w Albanii niemieckiego Ministra Spraw Zagranicznych Klausa Kinkel. Niemcy poparły wejście Albanii do OBWE oraz dążenie do EU i NATO

2 lipca 1994: były lider komunistyczny i przewodniczący partii (1982-1992) Ramiz Alia został uznany za winnego nadużywania władzy oraz skazany na 9 lat więzienia. Kolejnych 9 komunistycznych działaczy, wśród nich ministrów spraw wewnętrznych Simon Stefani i Herkulan Isai skazano na 8 lat więzienia.

7 września 1994: 5 członków greckiej organizacji „Omonia” skazano na 6-8 lat więzienia. Byli oni aresztowani po napadzie na koszary w południowej Albanii pod zarzutem szpiegostwa na rzecz Grecji oraz nielegalnego posiadania broni.

6 listopada 1994: w plebiscycie odrzucono nową konstytucję, co stało główną porażką rządu Meksi i Berishi.

17 grudnia 1994: kryzys energetyczny staje się powodem ograniczania dostaw energii elektrycznej w całym kraju.

1995

8 lutego 1995: albański Sąd Najwyższy zmniejszył terminy więzienia skazanych członków „Omonii” do 5 lat.

13-14 marca 1995: wizyta w Albanii greckiego Ministra Spraw Zagranicznych Karolos Papoulias.

18 kwietnia 1995: wznowienie rozmów albańsko-greckich o statusie mniejszości greckiej w Albanii oraz nielegalnych albańskich pracownikach w Grecji.

7 lipca 1995: były członek Politbura Rita Mirka i ostatni komunistyczny lider i przewodniczący partii Ramiz Alia zostają wypuszczeni z więzienia.

10 lipca 1995: aresztowanie byłego Premiera Vilsona Ahmeti pod zarzutem korupcji i nadużywania władzy.

12 lipca: Amnesty International krytykuje Albanę za nieprzestrzeganie praw człowieka.

13 lipca 1995: Albania zostaje 36. członkiem Rady Europy zobowiązując się zwiększyć przestrzeganie praw człowieka, znieść karę śmierci, dostosować prawo karne do zasad UE, zagwarantować niezawisłość sądów.

27 września 1995: parlament zatwierdza ustawę o ludobójstwie, według której przestępstwa, które były dokonane z politycznych, ideologicznych lub religijnych przyczyn będą uważane za ciężkie. Nowe prawo zabraniało byłym członkom PPSH i służb bezpieczeństwa pracować w urzędach państwowych i głosować w parlamencie.

Połowa grudnia 1995: aresztowano 14 byłych komunistycznych działaczy, wśród nich Ministra Obrony Prokoba Murrę i byłego przewodniczącego parlamentu (1953-1982) Haxhi Lleshi.

1990-1995: około 400 000 Albańczyków wyemigrowało do Włoch, Grecji, USA, Niemiec.

1996

2 lutego 1996: kolejne aresztowania byłych kierowników Partii Komunistycznej, m.in. Ramiz Alia, któremu zarzuca się odpowiedzialność za wydarzenia 1990/91 roku.

6 marca 1996: po wybuchu bomb w Tiranie (26 lutego) i Durrës (6 marca) aresztowano byłego kierownika Służby Bezpieczeństwa (Sigurimi) i Ministra Spraw Wewnętrznych Vladimira Hysi.

21-22 marca 1996: podczas wizyty prezydenta Grecji Kostas Stephanopoulou (pierwsza w ogóle wizyta prezydenta Grecji w Albanii) podpisano umowę o przyjaźni i współpracy.

Kwiecień 1996: na podstawie ustawy dekomunizacyjnej z września 1995 odrzucono kandydatury 50 znanych politycznych działaczy PSSH (kontynuacji PPSH) zgłoszonych do wyborów planowanych na 26 maja.

26 maja 1996: PPS odwoła swoich kandydatów, zarzucając władzę fałszowanie wyborów. W wyborach zwycięstwo odnosi Partia Demokratyczna 67,8 % (1992: 66%), PSS (1992: 25,7%, 38 miejsc) otrzymują 10 mandatów, ale odmawiają ich przyjęcia. PMDN otrzymuje 3 mandaty.

23 czerwca 1996: OBWE oraz Parlament Europejski żądają powtórki wyborów, ale Berisha odrzuca tę propozycję.

24-25 sierpnia 1996: podczas kolejnego zebrania PSS podjęto decyzję o dymisji przewodniczącego partii Fatos Nano oraz po raz pierwszy potępiono reżim Hoxhy.

20-27 października 1996: w wyborach lokalnych zwycięstwo odnosi PDS przy frekwencji 72%. Po sformowaniu nowej Komisji Wyborczej udział w wyborach biorą też partii opozycyjne.

1997

Styczeń-luty 1997: po upadku piramid finansowych, w wyniku czego Albańczycy stracili w sumie ok. 1,2 mld dolarów, całym kraju wybuchają manifestacje, ludzie żądają dymisji Sali Berishy. Protestujący rabują koszary oraz bazy wojskowe w południowej Albanii (Vlorë). Kraj pogrążył się w chaosie, a jego południowa część zupełnie wymknęła się spod kontroli władz.

1 marca 1997: dymisja rządu premiera Aleksandra Meksi nie poprawia sytuacji.

3 marca 1997: nie zważając na protesty opozycji parlament wybiera Sali Berishi na drugą pięcioletnią kadencję.

4 marca 1997: po rozmowach z specjalnym przedstawicielem OBWE Franzem Vranitzkim Berisha zgadza się sformować rząd „zgody narodowej”. Ma on kierować krajem do wyborów, naznaczonych na czerwiec 1997. Po 4 latach w więzieniu zwolniony zostaje lider PSSh Fatos Nano.

10 marca 1997: Berisha proponuje amnestię protestującym na południu kraju, jednak oni nie zgadzają się. 10 marca stworzony Narodowy Komitet Ratowania Ludzi. Powstanie rozpowszechnia się na północ i sięga stolicy.

13 marca 1997: widząc faktyczny rozpad armii i policji premier Fino i prezydent Berisha proszą Europę o pomoc wojskową dla zapobieżenia wojny domowej. UE odmawia i zgadza się tylko na humanitarną misję OBWE.

14 marca 1997: przy pomocy wojsk Włoch, USA i Niemiec z Albanii ewakuowano wszystkich obcokrajowców.

Marzec 1997: około 13 000 Albańczyków ucieka do Włoch. 28 marca statek z albańskimi uciekinierami zderzył się z włoskim okrętem wojennym, zginęło 85 Albańczyków.

28 marca 1997: Rada Bezpieczeństwa ONZ wysłała wielonarodowy korpus pod włoskim dowództwem dla kontroli rozdzielania pomocy żywnościowej.

4 czerwca 1997: ogłoszono stan wyjątkowy; prezydent Sali Berisha unika próby zabójstwa.

29 czerwca- 6 lipca 1997: wybory parlamentarne. W 14 miastach pracuje 500 obserwatorów OBWE pod ochroną 7000 żołnierzy międzynarodowych. Wyniki: zwyciężyła PSSh (101 z 155 miejsc w parlamencie; 1996: 10 z 140); PDSH (28 mandatów; 1996: 122); PSDSh (9 mandatów);

Partia Sojuszu Demokratycznego (2 mandaty); PRSh (5 mandatów) ; PMDN (3 mandaty).

23 lipca 1997: prezydent Sali Berisha podaje się do dymisji.

24 lipca 1997: nowym prezydentem zostaje wybrany Rexhep Mejdani (PSSh), a premierem przewodniczący PSSh Fatos Nano

1998

23 stycznia 1998: wysokie organy Rady Europy, Parlamentu Europejskiego i OBWE mówią w Tiranie o tym, że parlament albański musi przyspieszyć pracę uchwaleniem nowej konstytucji. Opozycyjnej Partii Demokratycznej sugeruje się zakończenie bojkotu parlamentu oraz wzięcie udziału w pracach nad konstytucją, jednak jej lider Sali Berisha w przemówieniu do zwolenników zebranych w centrum Tirany żąda dymisji rządu oraz zorganizowania nowych wyborów.

1-4 czerwca 1998: około 12 tysięcy uchodźców z Kosowa uciekło przed prześladowaniami serbskimi do północnej Albanii, dalsze 7 tysięcy do Czarnogóry. Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców w Genewie oświadczył, że około 6,5 tysiąca uchodźców przybyło do Albanii do 4 czerwca, ale niektóre albańskie media podały liczbę 15 tysięcy. Według Czerwonego Krzyża w Tiranie około 80% uchodźców to kobiety i dzieci, z których połowa ma mniej niż 15 lat.

21 czerwca 1998: Sojusz dla Państwa (ASH), koalicja na czele z socjalistami, wygrywa uzupełniające wybory lokalne w 4 z 7 miastach (Vlora, Patos, Roskovec oraz Ura Vajgurore) oraz 6 z 9 w lokalnych wspólnotach. Sojusz dla demokracji (BPD) na czele z Partią Demokratyczną wygrywa tylko w jednym mieście (Kavaja) i 3 wspólnotach.

14 sierpnia 1998: blisko 3000 zwolenników Partii Demokratycznej demonstruje na centralnym placu Skanderbega w Tiranie przeciwko uwięzieniu w przeddzień 6 byłych wysokich urzędników. Były prezydent Sali Berisha w swoim przemówieniu nazwał premiera Fatos Nano „złoczyńcą” i „narkomanem”.

12 września 1998: niezidentyfikowani sprawcy strzelają i zabijają założyciela Partii Demokratycznej Azema Hajdari oraz jego ochroniarza przed sztabem partii w Tiranie. W lutym Hajdari i 15 innych osób było zamieszano w 2 zbrojne starcia z policją w Szkodrze. Policja aresztowała 11 osób z grupy Hajdari oraz skonfiskowała dużo broni. Po śmierci Hajdari Berisha wywołuje walki z oddziałami rządowymi, żądając dymisji premiera Fatos Nano.

13 września 1998: blisko 2000 zwolenników Partii Demokratycznej szturmują budynki rządowe w Tiranie oraz podpala stojące obok samochody. Nano i kilku ministrów uciekają. Po zamieszkach Berisha prosi o zachowanie spokoju na czas żałoby po Hajdarim. Ok. 2000 demokratów bierze udział w pokojowej ceremonii żałobnej na centralnym placu Skanderbega.

11 października 1998: rząd Albanii potwierdza swoją decyzję o udostępnieniu NATO przestrzeni powietrznej i wód terytorialnych do końca 1998 roku w celu umożliwienia przygotowań do ew. wojny przeciw Serbii. Ministerstwo Spraw Zagranicznych ogłosiło, że federalne oddziały jugosłowiańskie wkroczyły na terytorium Albanii 8 października w Dobrun około Kukës.

22 listopada 1998: w referendum konstytucyjnym, frekwencja wynosi 56%, a 90% oddano za konstytucją.

6 grudnia 1998: kilkuset studentów, zwolenników opozycyjnej Partii Demokratycznej rozpoczyna strajk w Tiranie i Szkodrze przed rocznicą studenckiego powstania z 8.12.1990. Żądają lepszych warunków życia, zwolnienia więźniów politycznych oraz przeprowadzenia szybkiego śledztwa w sprawie morderstwa Azema Hajdariego.

1999

25 marca 1999: Albania zamyka swoje jedyne lotnisko w okolicach Tirany na czas nieokreślony z powodów bezpieczeństwa. Promy do Włoch nadal działają. Blisko 200 uchodźców z Kosowa, głównie kobiety i dzieci, przybywa z pogranicznej wsi Goden do wsi Dobruna koło Kukës w Albanii. Uchodźcy mówią, że Serbskie siły weszły do Godenu oraz oddzielili kobiety i dzieci od mężczyzn, a tych ostatnich zmusili do marszu wzdłuż granicy, następnie podpalili wieś.

29 marca 1999: w ciągu jednego weekendu prawie 80 tysięcy uchodźców z Kosowa uciekło do Albanii.

18 kwietnia 1999: Jugosławia zerwała stosunki dyplomatyczne z Albanią. Jugosłowiańskie Ministerstwo Zagranicznych Spraw zarzuca Albanii udział w nalotach NATO przeciw Jugosławii.

19 kwietnia 1999: siły humanitarne w Kukës przyspieszają transport uchodźców w inne części Albanii. W mieście nadal koczuje w bardzo trudnych warunkach ponad 130 tysięcy uchodźców. Wielu sprzeciwiało się wyjazdu z Kukës w nadziei na szybki powrót do Kosowa. Nowa fala prawie 40 tysięcy uchodźców do Albanii kończy się pod koniec tygodnia, kiedy wojsko serbskie zamyka granicę.

22 kwietnia 1999: ogólna liczba uchodźców osiągnęła 360 tysięcy, z których 110 tysięcy przebywało w Kukës.

10 maja 1999: blisko 16 tysięcy uchodźców przybywa do Albanii po serbskiej ofensywie w regionach Pejë i Gjakovë.

8 czerwca 1999: serbskie wojsko ostrzelało teren północnej Albanii z wsią Bajram Curri. Poprzedniego dnia 2 amerykańskie myśliwce B-52 zaatakowały pozycje serbskiej artylerii w Kosowie.

2000

13 marca 2000: w Tiranie odbyła się demonstracja zwolenników Albańskiej Partii Demokratycznej (PDSH) i jej lidera, byłego prezydenta Sali Berishy. Kilka tysięcy manifestantów domagało się przeprowadzenia przedterminowych wyborów parlamentarnych, zarzucając rządowi niezdolność do wyprowadzenia kraju z kryzysu gospodarczego. Pojawiły się też tradycyjne hasła, kwestionujące prawomocność prezydenta, konstytucji i parlamentu, oraz obciążające rząd postkomunistów odpowiedzialnością za zamordowanie przed dwoma laty jednego z liderów PDSH. Demokraci rozpoczęli "kampanię negatywną" już przed dwoma tygodniami, kwestionując prawomocność świeżo powołanej Centralnej Komisji Wyborczej.

16 marca 2000: niedawny alarmistyczny raport International Crisis Group stwierdza, że wbrew tezie o stabilizacji Albania pogrąża się w chaosie; działalność przestępcza (w pierwszej kolejności przemyt) stanowi główną dziedzinę gospodarki kraju i jej koło zamachowe. Niezależnie od wszelkich wysiłków wspólnoty międzynarodowej Albania skazana na wahanie się między apatią polityczną i dochodowym zaangażowaniem w szarą strefę a okazjonalnymi,

"przywracającymi równowagę" erupcjami przemocy - przynajmniej tak długo, dopóki u steru obu ugrupowań pozostaną Nano i Berisha. W chwili obecnej wydaje się, że wiosenne wybory samorządowe stanowiąc będą jedynie kolejny epizod "wojny domowej o niskiej intensywności".

1-2 października 2000: I tura wyborów samorządowych z 1 października umocniła pozycję w radach lokalnych rządzących krajem od 1997 r. socjalistów. Wobec konfliktów personalnych w przywództwie opozycji staje się powoli pewne, że postkomunistyczna lewica zwycięży w przyszłorocznych wyborach parlamentarnych i przez kolejne cztery lata będzie rządzić Albanią. Nie podano jeszcze pełnych wyników wyborów, ale wiadomo już, że rządząca socjalistyczna PDSH zwyciężyła we wszystkich większych okręgach, w tym - po raz pierwszy - w stanowiącej dotychczas bastion demokratycznej opozycji Tiranie. PDSH zdobyła fotel mera w 27 powiatach, podczas gdy demokraci tylko w 9. W 34 powiatach, gdzie nikt nie zdobył absolutnej większości, potrzebna będzie dogrywka - w większości z nich prowadzą jednak socjaliści. W rozdziale mandatów radnych przewaga socjalistów nad opozycją wynosi 4:1.

3 października 2000: Genc Pollo, polityk nr 2 Partii Demokratycznej, przyznał po wyborach, że jego partia nie stanowi obecnie wiarygodnej alternatywy dla socjalistów, mimo powszechnego postrzegania tych ostatnich jako uwikłanych w korupcję. Pollo dodał, że winien temu jest lider demokratów i były prezydent Sali Berisha, utrzymujący się na czele partii metodą zastraszania i szantażowania innych działaczy opozycji.

2001

24 czerwca 2001: Wybory parlamentarne w Albanii. Przy frekwencji 53% wygrała rządząca postkomunistyczna Partia Socjalistyczna (PSSH) z 41,5% głosów (73 mandaty w 140-osobowym parlamencie), Koalicja dla Zwycięstwa na czele z PD zdobyła 37% (32 mandaty), Nowa Partia Demokratyczna 5,1% (6 mandatów), Socjaldemokratyczna Partia Albanii 3,7% (4 mandaty), Partia Zjednoczenie na rzecz Praw Człowieka 2,6% (3 mandaty), Agrarna Partia Ekologiczna 1,43% (2 mandaty), Partia Sojuszu Demokratycznego 2,5% (3 mandaty), a 2 miejsca zajęte zostały przez kandydatów bezpartyjnych.

10 września 2001: parlament albański przegłosował wotum zaufania dla rządu premiera Ilira Mety, utworzonego przez zwycięzcę sierpniowych wyborów parlamentarnych - postkomunistyczną Albańską Partię Socjalistyczną (PSSH) i trzy małe partie centrolewicowe (Socjaldemokratyczna Partia Albanii, Partia Sojuszu Demokratycznego, Agrarna Partia Ekologiczna) oraz greckie Zjednoczenie na rzecz Praw Człowieka. Opozycyjna koalicja "Związek dla Zwycięstwa" byłego prezydenta Salego Berishy nie wzięła udziału w głosowaniu oskarżając socjalistów o fałszerstwa wyborcze.

11 września 2001: Ponowne wyznaczenie przez PSSH na premiera młodego, pragmatycznego Ilira Mety oznacza jego zwycięstwo w trwającej od kilku lat rywalizacji o pozycję lidera albańskiej lewicy z dogmatycznym szefem postkomunistów Fatosem Nano. Meta odniósł sukces dzięki swojej "polityce personalnej" (np. żona premiera objęła wcześniej stanowisko szefowej młodzieżówki PSSH i przekonała partyjną młodzież do poparcia męża). Porażka Nano ma także, ze względu na powiązania świata polityki i gospodarki, wpływ na sferę ekonomiczną, bo z imperium medialnego 2K wycofał się jego założyciel i jeden z najbogatszych ludzi w Albanii Koco Kodehima, który otwarcie popierał Nano w walce z Metą.

Początek grudnia 2001: konflikt między Nano i Metą stał się na tyle ostry, że trzech ministrów podało się do dymisji, aby "ratować jedność partii".

2002

Styczeń 2002: szef PPSH, Fatos Nano, aby przełamać swojego kandydata na premiera, Arbena Malaja, byłego ministra finansów, rozpoczął kampanię propagandową przeciw Mecie, oskarżając go o korupcję i nepotyzm czy nawet nazywając jego rząd "faszystowskim".

28 stycznia 2002: opozycyjna Demokratyczna Partia Albanii zapowiedziała koniec półrocznego bojkotu parlamentu. Decyzja o powrocie PDSH do parlamentu nastąpiła następnego dnia po wizycie albańskich posłów w Brukseli. Prawdopodobnie UE przekonała Tiranę, że potrzebna jest zmiana ordynacji wyborczej, w tym uwzględnienie punktu widzenia opozycji.

29 stycznia 2002: do dymisji podał się premier Albanii Ilir Meta. Powodem decyzji jest trwający od ponad trzech lat konflikt z byłym premierem Fatosem Nano o przywództwo w Socjalistycznej Partii Albanii (PSSH).

30 stycznia 2002: poparcie dla kandydatury Ilir Mety wyraziło ponad 60% deputowanych PSSH.

7 lutego 2002: rządząca Partia Socjalistyczna Albanii (PSSH) zdecydowaną większością głosów wybrała jako kandydata na stanowisko premiera Pandelego Majkę, który kierował już rządem w latach 1998-1999. Ważne stanowisko szefa MSW objął poprzedni premier Ilir Meta.

19 lutego 2002: nowy rząd Pandelego Majki uzyskał poparcie parlamentu. W nowym rządzie nie znalazł się były premier Ilir Meta, który miał objąć stanowisko ministra spraw wewnętrznych. Wiele istotnych funkcji objęli natomiast zwolennicy jego frakcyjnego rywala - przewodniczącego Partii Socjalistycznej Albanii (PSSH) Fatos Nano.

18 marca 2002: parlament albański odwołał głosami opozycji i posłów z frakcji byłego premiera Ilira Mety rządzącej Partii Socjalistycznej Albanii (PSSH) prokuratora generalnego Arbena Rakipi, od dawna oskarżanego o brak kompetencji i powiązania ze światem przestępczym. Jego najbliższy współpracownik Sokol Kociu został aresztowany w ramach akcji przeciw międzynarodowemu kartelowi kokainowemu. Szef socjalistów Fatos Nano i jego zwolennicy zbojkotowali głosowanie.

24 czerwca 2002: albański parlament zdecydowaną większością głosów tak lewicowej koalicji rządowej, jak i opozycji wybrał na prezydenta „kompromisowego” kandydata Alfreda Moisiu, emerytowanego generała, dwukrotnego wiceministra obrony (w czasach dyktatury Envera Hoxhy oraz za rządów prawicy w latach 90.), szefa Stowarzyszenia Północnoatlantyckiego. Porozumienie zostało osiągnięte pod presją UE i NATO, które uzależniły od współpracy między prawicową Partią Demokratyczną (PDSH) i postkomunistyczną Partią Socjalistyczną (PSSH) dalszą integrację Albanii ze strukturami euroatlantyckimi.

18 listopada 2002: parlament albański przegłosował przyjęcie raportu specjalnej komisji powołanej w celu zbadania poważnych oskarżeń wysuniętych przez premiera Fatos Nano i lidera prawicowej opozycji Sali Beriszę wobec byłego szefa wywiadu Fatos Kłosi. Wbrew oczekiwaniom obu polityków raport zarzuca Kłosiemu jedynie nadużycia finansowe. Część posłów koalicji rządowej zbojkotowała głosowanie, uznając nawet te oskarżenia za bezpodstawne.

2003

11 marca 2003: rząd albański podjął decyzję o wysłaniu do Zatoki Perskiej 70 komandosów, którzy mają wkroczyć do Iraku tuż po ataku amerykańskim.

2 maja 2003: podczas wizyty w Tiranie sekretarz stanu USA Colin Powell podpisał razem z szefami dyplomacji Albanii, Macedonii i Chorwacji „Kartę Adriatycką”, gwarantującą tym państwom pomoc USA w jak najszybszej integracji z NATO. Albania zawarła także z USA umowę o zrzeczeniu się prawa do ekstradycji obywateli amerykańskich, którzy w przyszłości mogliby zostać oskarżeni przez Międzynarodowy Trybunał Karny.

12 października 2003: odbyły się wybory lokalne w Albanii. Frekwencja wyborcza wyniosła 52%. Wybory przebiegły w spokojnej atmosferze, jednak prawica kontestuje ich wyniki w Tiranie i drugim pod względem wielkości mieście kraju Durres.

16 listopada 2003: w części gmin Albanii odbyła się druga runda wyborów lokalnych, podczas której doszło do incydentów w regionie Himara, zamieszkanym przez mniejszość grecką. Minister spraw zagranicznych Grecji Georges Papandreu wezwał stojące obecnie na czele UE Włochy do zajęcia krytycznego stanowiska w tej sprawie.

14 grudnia 2003: na kongresie Partii Socjalistycznej Albanii (PSSh) ponownie na stanowisko przewodniczącego został wybrany premier Fatos Nano, który zdecydowanie pokonał konkurentów: byłego prezydenta Rexhepa Meidani i Ediego Ramę, burmistrza Tirany.

2004

7 lutego 2004: doszło do starć opozycyjnych do rządu zwolenników Berishy z policją pod budynkiem parlamentu.

14 lutego 2004: grupa deputowanych Parlamentu Europejskiego przekazała komisarzowi ds. zagranicznych Chrisowi Pattenowi memorandum, w którym wezwała Grecję do uznania istnienia na jej terytorium mniejszości albańskiej oraz umożliwienia powrotu Albańczyków wygnanych z Grecji po II wojnie światowej.

21 lutego 2004: doszło w Tiranie do największych od czasów upadku piramid finansowych w 1997 r. demonstracji antyrządowych, które po raz pierwszy w historii postkomunistycznej Albanii przebiegły bez incydentów. Demonstracja, w której wzięło udział ponad 50 tys. osób, zorganizowana przez lidera prawicowej opozycji, b. prezydenta Salego Berishę, odbyła się pod hasłem dymisji rządu Fatosy Nano. Berisha oskarża premiera o korupcję, biedę i zły stan gospodarki albańskiej.

23 czerwca 2004: przeprowadzona jednocześnie wielka akcja policji włoskiej i albańskiej zakończyła się aresztowaniem ponad 25 członków największych grup przestępczych zajmujących się przemytem narkotyków. Według doniesień prasowych wśród zatrzymanych są dwaj znani biznesmeni i syn jednego z polityków albańskiej prawicy.

2005

3 lipca 2005: wybory parlamentarne w Albanii wyłoniły nowy skład 140-osobowego, parlamentu. Zwycięstwo odniosła Demokratyczna Partia Albanii (56 mandatów). Partia Socjalistyczna zajęła 42 miejsca w parlamencie, a Sojusz Wolności, Sprawiedliwości i Dobrobytu (PBK, PRSh, PDR, PDKSh, BLD) otrzymała łącznie 36 miejsc.

Nowy rząd utworzyła koalicja Partii Demokratycznej, Partii Republikańskiej, greckiego Zjednoczenia na rzecz Praw Człowieka, Agrarnej Partii Ekologicznej oraz Nowej Partii Demokratycznej, która mogła liczyć na poparcie 77 posłów.

Były prezydent, Sali Berisha, został mianowany na premiera rządu.

Wybory miały spokojny przebieg, jednak OBWE uznała, że tylko częściowo spełniały międzynarodowe standardy, ze względu na niedociągnięcia w organizacji, niewłaściwe procedury oraz nieliczne incydenty.

2006

5 maja 2006: Albania przyjmuje 17 chińskich Ujgurów przetrzymywanych od 2002 r. w amerykańskiej bazie Guantanamo na Kubie.

12 czerwca 2006: podpisanie Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu z Unią Europejską w Luksemburgu. Umowa dotyczy:

- Warunków dialogu politycznego z Albanią
- Poprawy współpracy regionalnej łącznie z perspektywą utworzenia strefy wolnego handlu
- Perspektywy utworzenia strefy wolnego handlu między UE i Albanią w ciągu 10 lat od wejścia w życie Układu
- Przepływu ludzi i kapitału oraz dostosowania prawa Albanii do norm UE
- Szerokiej współpracy Albanii z UE, m.in. w sprawach praworządności, wolności i bezpieczeństwa
- Ustanowienia Rady Stabilizacji i Stowarzyszenia, która miałaby nadzorować wprowadzenia Układu w życie

2007

20 marca 2007: do koalicji rządzącej dołącza Partia Chrześcijańsko-Demokratyczna Albanii (PDKSh) reprezentowana w parlamencie przez 2 posłów.

10 czerwca 2007: pierwsza w historii wizyta w Albanii prezydenta USA, Georga W. Busha.

8-20 lipca 2007: wybory prezydenckie w Albanii:

Zgodnie z konstytucją z 28.11.1998 r., prezydenta wybiera parlament większością kwalifikowaną 3/5 głosów. Jeżeli zwycięzca nie zostanie wyłoniony w 5 turach głosowania, następuje rozwiązanie parlamentu i rozpisanie nowych wyborów.

Ostatecznie po 4 turach głosowania, z których 2 pierwsze były nieskuteczne z powodu bojkotu opozycji, wybrano na prezydenta Bamira Topiego, kandydata Partii Demokratycznej (Partia Demokratike e Shqipërisë), który wygrał w ostatniej rundzie stosunkiem głosów 85:5 z liderem opozycyjnej Partii Sojuszu Demokratycznego (Partia Aleanca Demokratike).

7 września 2007: wyjazd 120 żołnierzy Armii Albanii w ramach 10 kontyngentu misji NATO w Iraku

20 września 2007: były premier Fatos Nano założył Ruch Solidarność, na czele którego chce odzyskać przywództwo wśród socjalistów.

2008

1 stycznia 2008: wejście w życie umowy o ułatwieniach wizowych z UE. Obejmują one zwolnienie z opłat wizowych m.in. dla studentów, sportowców, pracowników kultury, dziennikarzy.

18 lutego 2008: Albania uznaje niepodległość Republiki Kosowa.

17 marca 2008: dymisja ministra obrony Fatmira Mediu po eksplozji w magazynach z bronią niedaleko Tirany, w wyniku której zginęło 16 osób.

3 kwietnia 2008: zaproszenie Albanii i Chorwacji do wstąpienia do NATO w 2009 r.

21 kwietnia 2008: Parlament przyjął stosunkiem głosów 115 do 13 (wymagana większość to 94 głosy, czyli 2/3 liczby posłów) poprawki do konstytucji wprowadzającą całkowicie proporcjonalną ordynację wyborczą (w miejsce dotychczasowej ordynacji mieszanej) oraz zmieniające procedury głosowania votum nieufności oraz wyboru prezydenta. Zmianom stanowczo sprzeciwiały się małe partie opozycyjne, którym trudniej będzie teraz dostać się do parlamentu.

Co rzadkie, w celu uchwalenia poprawek zgodnie głosowała główna partia rządząca – Demokraci oraz opozycyjna Partia Socjalistyczna.

Teraz do wyboru prezydenta będzie wystarczyło 71 począwszy od czwartej rundy głosowania (wcześniej było to 83, czyli 3/5). Inną zmianą jest wprowadzenie 5-letniej kadencji dla urzędu prokuratora generalnego (wcześniej sprawował tę funkcję bezterminowo). Z kolei jeżeli rząd utraci zaufanie parlamentu, automatycznie rozpisane będą przedterminowe wybory, a parlament zostanie rozwiązany.

22 grudnia 2008: Parlament Albanii uchwalił ustawę lustracyjną mimo sprzeciwu posłów opozycji oraz apeli Stanów Zjednoczonych i OBWE dodatkowe konsultacje projektu.

Premier Sali Berisha (PDSH) chwając nowe prawo mówi, że to wyraz „szacunku dla wszystkich tych, którzy przeszli przez najbardziej okrutne piekło walki klasowej, (...) traconych bez sądu i pozbawianych mienia”. Prawo zakazuje dostępu do urzędów dla byłych członków organów odpowiedzialnych za wydawanie decyzji oraz stosowanie przemocy. Za głosowało 74 posłów, przeciw 63, jeden poseł wstrzymał się od głosu.

Opozycyjna Partia Socjalistyczna uważa, że to zamach na prokuratorów i sędziów walczących z korupcją, oraz usunie ze stanowisk m.in. zajmujących się sprawą marcowych wybuchów w magazynie broni. Ocenia się, że skutkiem będzie też usunięcie połowy składu Sądu Najwyższego. Opozycja i OBWE krytykują nowe prawo za niezgodność z konstytucją, a Stany Zjednoczone apelują o przeprowadzenie dodatkowych konsultacji i debaty publicznej. Eksperti uważają z kolei, że głosowanie mogło być nieskuteczne, gdyż zgodnie z Konstytucją do odwołania sędziego Sądu Najwyższego potrzeba 2/3 głosów.

Kolejna odsłona „akcji Lustracja” to przygotowanie do lipcowych wyborów parlamentarnych, które ma na celu zagwarantowanie Sali Berishy kolejnej wygranej.

2009

9 stycznia 2009: Prezydenci Republiki Kosowa, Bamir Topi oraz Albanii, Fatmir Sejdiu

zapowiedzieli utworzenie „mini Strefy Schengen”, która miałaby się w przyszłości rozciągnąć na Macedonię i Czarnogórę oraz kolejne kraje.

1 kwietnia 2009: Albania została oficjalnie przyjęta w poczet członków Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO). Ceremonia podpisania dokumentów akcesyjnych przez ambasadorów miała miejsce w Waszyngtonie.

Kwiecień 2009: Sali Berisha poinformował, że jego kraj przed końcem czerwca przedstawi wniosek w sprawie wejścia do Unii Europejskiej. Wejście Albanii do UE popiera 96 % Albańczyków. Warunkiem przystąpienia Albanii do UE postawionym przez Komisję Europejską jest prawidłowy przebieg wyborów parlamentarnych, które mają się odbyć 28 czerwca. Jednocześnie Międzynarodowy Fundusz Walutowy ostrzegł ostatnio Tiranę, by przed wyborami uważać na wydatki budżetu, by nie pogrzebać makroekonomicznej stabilizacji kraju. W przeszłości cień na wybory w Albanii rzuciły częste oszustwa wyborcze. Ostatnio parlament uchwalił nową ordynację wyborczą, która ma zapobiec możliwościom fałszerstw.

28 czerwca 2009: wybory parlamentarne w Albanii zakończyły się zwycięstwem koalicji Sojusz dla Zmian (alb. Aleanca e Ndryshimit), skupionej wokół Demokratycznej Partii Albanii, który zdobył 70 mandatów. Opozycyjny sojusz Zjednoczenie na Rzecz Zmian (Bashkimi për Ndryshim), skupiony wokół Socjalistycznej Partii Albanii zdobył 66 mandatów. Pozostałe 4 mandaty zdobył Sojusz Socjalistyczny na rzecz Integracji (alb. Aleanca Socialiste për Integrim), skupiony wokół Socjalistycznego Ruchu Integracji. Koalicja Platforma Wolności (alb. Poli i Lirisë) skupiona wokół Chrześcijańsko-Demokratycznej Partii Albanii, uzyskała zaledwie 1.82 % głosów i nie uczestniczyła w podziale mandatów.

4 lipca 2009: zawiązanie koalicji pomiędzy Sojuszem dla Zmian, a Sojuszem Socjalistycznym na rzecz Integracji i utworzenia wspólnego rządu, na czele którego stanął Sali Berisha.

Październik 2009: Sali Berisha zaproponował projekt budowy nowoczesnej autostrady łączącej Prisztinę i port Durrës, co wyraziście świadczy o dążeniu do połączenia struktur ekonomicznych Albanii i Kosowa.

Grudzień 2009: Komisja Europejska przesłała Tiranie obszerną ankietę dotyczącą stanu przygotowania tego kraju do unijnej akcesji. To znaczy, że Albania zbliżyła się o kolejny krok do członkostwa w Unii Europejskiej.

2010

4 lutego 2010: parlament Albanii jednogłośnie przyjął ustawę, która zakazuje dyskryminacji m.in. ze względu na płeć, wyznanie, kolor skóry, pochodzenie etniczne, orientację seksualną lub tożsamość płciową. Przyjęte zapisy prawne są kolejnym krokiem w kierunku integracji europejskiej i realizacją przyjętych zobowiązań.

Luty 2010: spotkanie premiera Berishy z premierem Włoch Sylwio Berlusconi. Omawiano kwestie reżimu wizowego pomiędzy Albanią i Włochami, budowę elektrowni atomowej w Albanii.

25 lutego 2010: Opozycyjna Albańska Partia Socjalistyczna (PSSH) zakończyła ponad półroczny bojkot parlamentu, w którym ma prawie połowę deputowanych (66 deputowanych).

14 maja 2010: W Tiranie odbyła się kolejna demonstracja opozycyjnej Partii Socjaldemokratycznej (PS), w której wzięło udział około 10 tysięcy osób. Demonstracje odbyły

się także w innych miastach kraju.

31 sierpnia 2010: Prezydent Albanii Bamir Topi, na spotkaniu w Tiranie z Liu Junszanem, członkiem Biura Politycznego Ch.R.L., zaapelował o przyznaniu niepodległości południowej części Serbii – Kosowa, proklamowanej w lutym 2008 roku.

8 listopada 2010: Rada UE ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych jednogłośnie podjęła decyzję o zniesieniu obowiązku posiadania wiz krótkoterminowych (na 3 miesiące) dla obywateli BiH oraz Albanii przekraczających granicę obszaru Schengen.

9 listopada 2010: Komisja Europejska przedstawiła roczne raporty o stanie przygotowań do członkostwa w UE państw bałkańskich. Albania musi poprawić ogólne funkcjonowanie mechanizmów demokratycznych. Trwający od czerwca 2009 roku konflikt pomiędzy głównymi partiami politycznymi zagraża stabilności instytucji demokratycznych i spowodował zahamowanie procesu reform. Z tego względu KE nie zarekomendowała Radzie UE przyznania Albanii statusu kandydata.

2011

14 stycznia 2011: Ilir Meta, podejrzany o korupcję, odszedł ze stanowiska wicepremiera. Media wyemitowali nagranie z którego wynika że próbował zmanipulować przetarg publiczny.

21 stycznia 2011: W Tiranie policja użyła broni przeciwko demonstrantom domagającym się dymisji rządu Salego Berishy. Zabito trzech demonstrantów. Rannych zostało 33 demonstrantów i 17 policjantów. W demonstracji przed siedzibą premiera uczestniczyło 20 tys. osób.

22 stycznia 2011: Edi Rama (Partia Socjalistyczna), mer Tirany, oskarżył premiera o to, że był „politycznym organizatorem zabójstwa demonstrantów”.

28 stycznia 2011: 100 tys. Albańczyków (według Reutera) uczestniczyło w marszu ciszy na ulicach Tirany, w pamięć o trzech zabitych demonstrantów.[\[1\]](#)

8 maja 2011: wybory samorządowe. Zwycięstwo socjalistów poza dużymi miastami. Jednocześnie socjaliści w proteście przeciwko rzekomym nieprawidłowościom w trakcie wyborów zbojkotowali obrady parlamentu. Dopiero pod koniec roku udało się odnaleźć konsensus i przełamać tym samym kryzys trwający praktycznie od poprzednich wyborów parlamentarnych w 2009 roku.

9 czerwca 2011: sąd skazał szefa oddziału Omoni w Korczy za dewastację grobów na cmentarzu.

Lipiec 2011: planowany na 2011 rok spis ludności został zbojkotowany przez grupy nacjonalistyczne i mniejszości narodowe.

7 października 2011: umiera Ramiz Alija.

7 grudnia 2011: przedstawiciele Brukseli po raz kolejny przypomnieli Albanii, że warunkiem integracji ze strukturami unijnymi jest wprowadzenie reform.

Grudzień 2011: raport dwóch wiodących albańskich organizacji pozarządowych stwierdza, że rząd Berishy nie podołał implementacji własnej strategii antykorupcyjnej. W 2011 roku Albania

zajęła 95 ze 195 miejsc w rankingu najbardziej skorumpowanych krajów świata, między Zambią a Indiami.

2012

Styczeń 2012: trzy osoby aresztowane w związku ze śmiercią trzech protestujących w czasie zamieszek ze stycznia 2011.

16 stycznia 2012: były premier Ilir Meta, do niedawna wicepremier i minister spraw zagranicznych w rządzie Berishy, został uniewinniony z zarzutu korupcji przy okazji budowy elektrowni wodnej.

Luty 2012: Sali Berisha proponuje publicznie, by przyznawać albańskie obywatelstwo każdemu, kto zainwestuje w kraju co najmniej 100 tys. euro.

Luty 2012: Rada Europy apeluje, że Albania musi poprawić sytuację przestrzegania praw osób nieheteroseksualnych i skuteczniej zapobiegać ich dyskryminacji.

Luty 2012: do Albanii z Grecji wracają bezrobotni Albańczycy – wielu z nich pracowało w branży budowlanej, która w Grecji utknęła w martwym punkcie. Regularnie spadają transfery od albańskich emigrantów zarobkowych, na których opiera się wiele budżetów domowych w Albanii, a także – w sporej części – PKB tego kraju.

Luty 2012: Albania może liczyć na poparcie Czech oraz Węgier na drodze do integracji z Unią Europejską, usłyszeli przywódcy albańskiego państwa, prezydent Bamir Topi od ambasadora Republiki Czeskiej w Tiranie Bronislavy Tomasovej, oraz odwiedzający Budapeszt premier Sali Berisha od szefa rządu Węgier Viktora Orbana.

Maj 2012: Zakończono projekt UE o wartości 2,2 mln EUR, mający wzmocnić system podatkowy w Albanii, zbliżając go do standardów europejskich.

23 maja 2012: Albania, po raz pierwszy od uzyskania członkostwa objęła przewodnictwo w Komitecie Ministrów Rady Europy. Albania w ciągu kilku miesięcy będzie przewodniczyć 47 krajom członkowskim, co daje szansę na zwiększenie prestiżu kraju na arenie międzynarodowej.

11 czerwca 2012: parlament albański w czwartym głosowaniu wybrał Bujara Nishaniego na urząd Prezydenta Albanii. W głosowaniu wzięło udział 76 deputowanych (na 140), kandydat otrzymał 73 głosy ważne. W związku z tymi wynikami w tym samym dniu Nishani złożył dymisję ze stanowiska ministra spraw wewnętrznych.

24 lipca 2012: Bujar Nishani złożył przysięgę i formalnie zaczął wypełniać obowiązki głowy państwa.

Koniec lipca 2012: Albański parlament, pod silnym naciskiem UE i po trzech latach politycznej walki, uchwalił reformę systemu wyborczego (zmiany w sposobie powoływania komisji wyborczych, ściślejszą kontrolę danych osobowych wyborców oraz wprowadzenie elektronicznego systemu głosowania).

Koniec lipca 2012: Bank Światowy w swoim raporcie podaje, że Albania znajduje się pośród krajów najbardziej atrakcyjnych pod względem potencjału i warunków do inwestowania (EUR 1,03 mld w 2011 r.).

Początek sierpnia 2012: premierowi Sali Berishy nie udało się zdobyć w parlamencie poparcia dla ustawy ograniczającej immunitety parlamentarzystów i wysokich funkcjonariuszy rządowych, co jest jednym z warunków integracji tego kraju z UE.

30 sierpnia 2012: Bujar Nishani z wizytą do Kosowa – pierwsza oficjalna podróży zagraniczna nowego prezydenta Albanii.

Wrzesień 2012: z danych Instytutu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że deficyt państwowego systemu emerytalnego pogłębia się z roku na rok. W Albanii nadal bardzo rozpowszechniona jest praca na czarno, bez opłacania składek. Reforma emerytalna pozostaje zatem tematem różnych dyskusji, które jednak kończą się wnioskami i rekomendacjami nieprzełożonymi na praktykę. Jedyną zmianą będzie podwyższenie wielu emerytalnego do 65 lat dla mężczyzn i 60 lat dla kobiet od 2013 r., jednak zmiana ta odsunie tylko w czasie kryzys systemu.

10 października 2012: Komisja Europejska zaleca nadanie Albanii statusu kraju kandydującego, pod warunkiem przeprowadzenia kluczowych reform sądownictwa oraz administracji publicznej, jak również zmian w regulaminie parlamentu. Komisja również stwierdziła, że weźmie przy tym pod uwagę zobowiązanie Albanii do zwalczania korupcji i przestępczości zorganizowanej.

Październik 2012: strajk głodowy około dwudziestu byłych więźniów albańskiego reżimu Envera Hodży. Byli dysydenci domagają się wypłaty odszkodowań za czas spędzony w komunistycznych więzieniach. Natomiast, oficjalne źródła albańskie twierdzą, że już ponad 11 tys. dawnych dysydentów otrzymało pierwszą transzę wypłaty.

1 listopada 2012: amerykańska sekretarz stanu Hillary Clinton przybyła z oficjalną wizytą do Tirany.

28 listopada 2012: Albania świętuje 100 lat niepodległości. Uroczystości w Tiranie oraz w mieście, w którym miała swój początek historia niepodległej Albanii – we Wlorze. Nieobecność na obchodach prezydenta Macedonii i ministra spraw zagranicznych Grecji – napięcie na linii Tirana – Ateny.

Listopad 2012: według danych Banku Światowego Albański system podatkowy jest jednym z najbardziej uciążliwych na świecie – to sprawia wielkie problemy dla biznesu w Albanii.

Początek grudnia 2012: rzecznik Ministerstwa Rolnictwa Adil Behramaj zadeklarował, że wymiana handlowa między Albanią i Kosowem na polu rolnictwa wzrosła w ciągu ostatnich sześciu lat pięciokrotnie, jednak nadal pozostaje na zbyt niskim poziomie (20 mln euro).

Grudzień 2012: poważne problemy z dostarczaniem prądu w kraju z powodu trudnej sytuacji finansowej wycofujący się z Albanii dystrybutor energii CEZ Shpërndarje, spółka-córka czeskiego ČEZu. Czeski ČEZ ogłosił sprzedaż swojego oddziału w Albanii – CEZ Shpërndarje, z powodu jego trudnej sytuacji.

22 grudnia 2012: w Tiranie odbyło się świąteczne spotkanie premiera Salego Berishy z przedstawicielami wspólnot religijnych oraz członkami korpusu dyplomatycznego akredytowanego w Albanii.

2013

26 stycznia 2013: Sahit Dollapi, powołany przez rząd administrator dystrybutora energii CEZ Shpërndarje, zapewnia, że sytuacja energetyczna w Albanii zostanie unormowana w ciągu

dwóch miesięcy. Dollapi oskarżył dotychczasowych menedżerów CEZu o zaniedbania, które doprowadziły do obecnych przerw w dostawie energii i szeregu innych zaniedbań. Odebranie licencji na działalność w Albanii dystrybutorowi energii CEZ Shpërndarje – pogorszenie stosunków między Albanią i Czechami.

Styczeń 2013: Albania zajęła 58. miejsce wśród 177 państw sklasyfikowanych w najnowszym rankingu wg Indeksu Wolności Gospodarczej przygotowanym przez The Heritage Foundation. W Europie Albania uplasowała się na 27. pozycji. Wynik ten kwalifikuje Albanię jako kraj „umiarkowanie wolny. W porównaniu do poprzedniego raportu spadła ocena przestrzegania praw własności i swobody na rynku pracy przy jednoczesnej poprawie swobody biznesu i zarządzania finansami publicznymi.

27 lutego 2013: Przedstawiciele Kosowa, Albanii i Macedonii oraz delegacje Ministerstw Rolnictwa tych krajów spotkali się, aby omówić projekt, dotyczący wspólnego dla tych państw obszaru przygranicznego Szar Planina (turystyczny region górski).

24 maja 2013: w Tiranie ministrowie i wiceministrowi spraw zagranicznych Albanii, BiH, Czarnogóry i Chorwacji podpisali Memorandum o Porozumieniu nt. wsparcia i współpracy przy realizacji projektu budowy Gazociągu Transadriatyckiego (TAP) i Gazociągu Jońsko-Adriatyckiego (IAP). TAP będzie transportować azerski gaz z Grecji do Włoch, przez Albanię i Morze Adriatyckie. W ceremonii podpisania Memorandum wzięli udział premier Albanii, Sali Berisha oraz przedstawiciele władz Włoch, Grecji, Azerbejdżanu i Turcji.

19 czerwca 2013: w Tiranie – demonstracje solidarności z protestującymi w Turcji, oraz poparcia dla tureckiego premiera Erdoğan. W manifestacji solidarności w tureckimi protestami wzięło udział ok. 30 osób. Zdaniem policji demonstracja ta była nielegalna, ponieważ organizatorzy nie uzyskali na nią zgody odpowiednich władz. Równolegle zwolennicy partii Ruch Nowa Albania (PLSHR) demonstrowali poparcie dla Erdoğan.

23 czerwca 2013: wybory parlamentarne w Albanii. Zgromadzenie liczy 140 miejsc, wtedy jak większość parlamentarna stanowi 71 mandat. W wyniku wyborów Sojusz na rzecz Zatrudnienia, Dobrobytu i Integracji (APMI) na czele z Partią Demokratyczną i Sali Berishą został pokonany przez Sojusz na rzecz Europejskiej Albanii (ASHE), skupionej wokół Socjalistycznej Partii Albanii na czele z Edi Ramą. Wyniki: Sojusz na rzecz Zatrudnienia, Dobrobytu i Integracji (razem 57 mandatów): 50 – Partia Demokratyczna, 4 – Partia Sprawiedliwości i Integracji, 3 – Republikańska Partia Albanii. Sojusz na rzecz Europejskiej Albanii (razem 83 mandatów): 65 – Partia Socjalistyczna, 16 – Socjalistyczny Ruch Integracji, 1 – Partia Unii na Rzecz Człowieka, 1 – Partia Chrześcijańsko-Demokratyczna.

Przebieg wyborów parlamentarnych nie należał do spokojnych. W miasteczku Laç, ok. 50 km na północny wschód od Tirany, doszło do sprzeczki, która zakończyła się strzelaniną, w której zginął działacz Albańskiej Partii Socjalistycznej Gjon Gjoni, a ranny został Mhill Fufi, kandydat rządzącej Partii Demokratycznej oraz jego krewny. Z kolei w jednym z lokali wyborczych nie wpuszczono dziennikarza i zniszczono kamerę prywatnej stacji telewizyjnej Top Channel, a jej operatora pobito.

Wybory były bacznie monitorowane przez Unię Europejską, gdyż Albania zabiegała bezskutecznie od 2003 o podpisanie układu stowarzyszeniowego.

26 czerwca 2013: Sali Berisha przyznaje porażkę Sojuszu na rzecz Zatrudnienia, Dobrobytu i Integracji na wyborach parlamentarnych.

28 czerwca: spotkanie liderów Partii Socjalistycznej Edi Ramy i Socjalistycznego Ruchu dla Integracji Ilira Mety. Ustalono, że premierem zostanie Rama, a przewodniczącym parlamentu – Meta. Podczas spotkania zdecydowano również o utworzeniu grupy roboczej, która opracuje szczegółowy plan podziału pracy i zadań do realizacji podczas pierwszych 300 dni pracy nowego rządu. Jednym z priorytetów jest obecnie nadzór i wsparcie dla realizacji projektu Gazociągu Transadriatyckiego (TAP)

Sierpień 2013: Chorwacja, Albania oraz Bośnia i Hercegowina to kraje, w których najwięcej inwestują cudzoziemcy, wynika z najnowszego raportu Konferencji Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju (UNCTAD), który został opublikowany w „World Investment Report 2013”.

10 września 2013: Edi Rama otrzymał od prezydenta Albanii Bujara Nishani misję tworzenia rządu.

15 września 2013: Edi Rama objął urząd i oficjalnie został premierem Albanii.

24 października 2013: Biuro Narodów Zjednoczonych ds. narkotyków i przestępczości (UNODC) opublikowało raport na temat biznesu i korupcji na Zachodnich Bałkanach. Raport zwraca uwagę na to, że zjawisko korupcji jest trzecim w kolejności czynnikiem zagrażającym lokowaniu biznesu w tym regionie: odsetek łapówkarstwa w pięciu sektorach gospodarki objętych badaniem (produkcja, budownictwo, handel, transport, oraz sektor żywnościowy) najwyższy jest w Serbii i wynosi 17%. Kolejna jest Albania – 15,7%, za nią Chorwacja a Bośnia i Hercegowina.

Listopad 2013: Albania – wśród państw bałkańskich na szczycie gospodarczym Chin i Europy Środkowo-Wschodniej, który odbył się w Rumunii.

2014

Styczeń 2014: zgodnie z danymi opublikowanymi przez Instytut Statystyki (INSTAT), Włochy wciąż przodują w wymianie handlowej z Albanią, odzwierciedlając 37% kontaktów handlowych. Turcja zajmuje drugie miejsce (7,2%), Chiny – trzecie (6,5%), a Grecja spadła z drugiego na czwarte miejsce (6,2%).

27 lutego-2 marca: Albania po raz pierwszy wzięła udział w Targach Turystycznych w Belgradzie

1 kwietnia 2014: Albański minister ds. energii i przemysłu Damian Gjiknuri i minister ds. rozwoju gospodarczego Kosowa Fadil Ismajli podpisali umowę w sprawie utworzenia wspólnego rynku energii między dwoma krajami.

Początek czerwca 2014: Nacjonaliści albańscy protestują przeciwko obecności delegacji Serbskiego Kościoła Prawosławnego na uroczystości konsekracji nowej cerkwi pod wezwaniem Zmartwychwstania Chrystusa w Tiranie. Nacjonaliści twierdzą, że serbska cerkiew neguje historię Albanii i nie uznaje niepodległości Kosowa.

Czerwiec 2014: Rada Europejska przyznała Albanii status oficjalnego kandydata do UE. Warunkiem dalszej integracji z UE jest skuteczna realizacja reform, szczególnie w zakresie administracji państwowej i sądownictwa, poprawa zwalczania zorganizowanej przestępczości i korupcji, lepsza ochrona praw człowieka i praw mniejszości, a także przestrzeganie prawa własności.

21 września 2014: pielgrzymka papieża Franciszka I do Tirany. W swej wypowiedzi papież ukazał, na czym polega prawdziwa tolerancja religijna, odwołując się przy tym do sytuacji Albanii, próbował także przekreślić negatywny stereotyp państw muzułmańskich.

14 października 2014: prowokacje oraz bójka piłkarzy podczas meczu Serbia – Albania. Premier Edi Rama przekłada o miesiąc wizytę w Belgradzie. Brak zgody między premierami Albanii i Serbii co do przebiegu incydentu.

10-11 listopada 2014: oficjalna wizyta premiera Albanii Edi Ramy w Belgradzie. Była to pierwsza wizyta albańskiego przywódcy od 68 lat. Rama został powitany przez serbskiego premiera Vučića. W trakcie wizyty Rama spotkał się z burmistrzem Belgradu Sinišą Malim, wziął udział w obradach okrągłego stołu poświęconym współpracy Serbii i Albanii oraz odwiedził trzy gminy w południowej Serbii, gdzie większość stanowią Albańczycy. Edi Rama został pierwszym albańskim przywódcą, który odwiedzi swoich rodaków mieszkających w Serbii.

2015

Początek kwietnia 2015: Premier Albanii Edi Rama podczas wspólnego wywiadu z kosowskim wicepremierem Hashimem Thaçim powiedział, że zjednoczenie Kosowa i Albanii jest nieuchronne. Zdaniem Ramy bez wątpienia się go doczekamy – nie wiadomo jeszcze tylko, w jakiej formie.

21 kwietnia 2015: wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych Federica Mogherini po spotkaniu z premierem Albanii Edim Ramą pochwaliła postęp eurointegracji Albanii.

18 maja 2015: w Tiranie studenci organizowały piątą demonstrację przeciwko zaproponowanej ustawie dotyczącej reformy edukacyjnej. Z punktu widzenia demonstrantów przeprowadzenie owej reformy sprawi, że wykształcenie na uniwersytecie będzie niedostępne dla ludzi z biednych rodzin.

27 maja 2015: wizyta serbskiego premiera Aleksandra Vučića w Tiranie. Spotkanie Vučića z Edi Ramą. Omawiano kwestie polityczne, dyplomatyczne, infrastrukturalne. Poruszono także kwestię Kosowa.

21 czerwca 2015: wybory lokalne w Albanii – najniższa frekwencja za ostatni 25 lat (45%). Zwycięstwo po stronie koalicji rządzącej.

Czerwiec 2015: uchwalono reformę administracyjną w Albanii – 400 istniejących dotychczas gmin przekształcono w 41.

8 lipca 2015: spotkanie kanclerza Niemiec Angely Merkel z Edi Ramą w Tiranie. Merkel twierdzi, że wstęp Albanii do UE zależy od szybkości przeprowadzenia reform w Albanii.

Lipiec 2015: po kilku miesiącach strajków przeciwko kontrowersyjnej reformy edukacyjnej studenci planują końcową demonstrację przed budową parlamentu w dzień uchwalenia ustawy.

22 lipca 2015: rządząca koalicja uchwaliła ustawę co do reformy edukacyjnej. Debata w parlamencie trwała przez 9 godzin. Studenci kontynuują protesty i manifestacje.

Koniec sierpnia 2015: napięcie w stosunkach między Grecją i Albanią z powodu zburzenia kościoła greckiego w wiosce na południu Albanii.

Koniec sierpnia 2015: w Wiedniu odbył się Szczyt bałkański, w trakcie którego kraje bałkańskie zadeklarowały, że nie będą używać procesu akcesyjnego do UE przeciwko sobie.

9 września 2015: opozycja albańska żąda dymisji ministra spraw wewnętrznych Sajmira Tahiriego, oskarżając go o związki z przestępcami, którzy się zajmują sprzedażą do Włoch produkowanej w kraju marihuany.

15 września 2015: premier Edi Rama stwierdził, że Europa jest w stanie przyjąć pół miliona uchodźców oraz pokonać kryzys migracyjny. Dodał także, że Albania jest gotowa przyjąć uchodźców z Syrii.

15 października 2015: delegacja posłów z Tirany planuje wizytę w Serbii, mianowicie w regionie Preszevo, zamieszkałego przez Albańczyków. Cel wizyty – żądanie prawa nauczania w języku ojczystym dla uczniów z mniejszości albańskiej.

Listopad 2015: silna powódź w Albanii – połowa Tirany znalazła się pod wodą, są ofiary ludzkie.

8 grudnia 2015: opozycyjna Partia Demokratyczna zainicjowała strajk mający na celu zmuszenie Edi Ramy do podania się do dymisji. Opozycja oskarża koła rządzące o korupcję i nędzę w kraju.

Początek grudnia 2015: po protestach ze strony byłych więźniów politycznych rząd albański zaakceptował nadanie wsparcia International Commission on Missing People w poszukiwaniu zwłok 6,000 ludzi zamordowanych w okresie komunistycznym.

17 grudnia 2015: parlament albański jednogłośnie zagłosował na rzecz wniesienia zmian do konstytucji oraz ustawy w sprawie wyrzucenia z rządu osób, które zostały skazane za ciężkie przestępstwa.

2016

2 stycznia 2016: Zaaresztowano byłego ministra pracy i spraw socjalnych Spiro Ksera – został oskarżony o malwersację środków przeznaczonych na integrację społeczną Romów oraz przedstawicieli innych mniejszości narodowych.

6 stycznia 2016: nabiera mocy prawnej ustawa w sprawie wyrzucenia z rządu osób, które zostały skazane za ciężkie przestępstwa – duża liczba posłów parlamentu musi wypełnić specjalną ankietę i podać dane, jeśli mają przeszłość kryminalną.

8 lutego 2016: 95-lletnia Nexhmije Hoxha w swoim wywiadzie pożegnalnym twierdzi, że jej mąż miał czułą duszę i bardzo żałował, że musiał skazywać ludzi na śmierć.

14 lutego 2016: w trakcie krótkiej wizyty w Tiranie Sekretarza Departamentu Stanu Stanów Zjednoczonych Johna Kerrego; zachęcił on zarówno rząd jak opozycję do poparcia inicjatywy reformy sądowej, która ma na celu walkę z korupcją w Albanii.

Koniec lutego: premier Edi Rama stwierdził, że Albania nie ma żadnego zamiaru otwierać swoich granic przed napływem imigrantów.

21 marca 2016: Albania i Grecja uzgodniły zniesienie formalnego stanu wojny, w którym państwa przebywały nawzajem od czasów II wojny światowej. Natomiast, szereg innych poważnych problemów w stosunkach grecko-albańskich pozostaje nierozwiązanych.

Marzec 2016: Obserwatorzy UE twierdzą, że reforma administracyjna nie ma sukcesu i odbywa się w atmosferze rywalizacji oraz wzajemnych oskarżeń o stronnictwo i faworytyzm.

Początek kwietnia 2016: rząd albański usiłuje przerwać natłok kosztownych postanowień ze Strasbourga dotyczących odszkodowań na rzecz właścicieli ziemi, którym odebrano ziemię w okresie komunistycznym.

14 kwietnia: spotkanie premiera Edi Ramy z prezydentem USA Barackiem Obamą w Białym Domu upamiętniające 25 lat współpracy między dwoma państwami. Omawiano m.in. kwestie terroryzmu, bezpieczeństwa oraz rolę Albanii na Bałkanach.

22 kwietnia 2016: Watykan uchwalił, że zostanie beatyfikowanych 38 Albańczyków-katolików, którzy zostali zamordowani z powodu ich wiary w okresie komunistycznym.

Koniec maja 2016: w wyniku pierwszej fazy wprowadzenia ustawy w sprawie wyrzucenia z rządu osób, które zostały skazane za ciężkie przestępstwa, 1 minister, 10 członków parlamentu oraz merów ujawniło, że przeciwko nim były prowadzone dochodzenia.

Czerwiec 2016: ostatni miesiąc dla Albanii i sprzecających się między sobą partii, aby uzupełnić reformę sądową, która jest konieczna dla rozpoczęcia rozmów akcesyjnych z UE.

6 czerwca 2016: po trzech godzinach negocjacji premier Edi Rama i lider Partii Demokratycznej Lulzim Basha nie zdołali dojść do porozumienia w sprawie reformy sądowej. Mimo 18 miesięcy negocjacji oraz silnego nacisku zewnętrznego, liderzy wciąż nie mogą dojść do zgody co do mianowania członków komisji sądowej oraz struktury nowych instytucji sądowych.